

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 357. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357626304/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Endnu i December 1798 føler han sig overfor sin bibeltroende Ven Just kun som den rene Inderligheds Forkynder. Han hænger ikke som denne «med barnligt Sød ved en hemmelighedsfuld gammel Teksts uforanderlige Skriftegn», han bryder sig mindre om Bogstaven, og er mere tilbøjelig til at bane sig sin egen Vej til Urverdenen; han ser i Kristendommens Lærdomme en sindbilledlig Foregriben af den almindelige Verdensreligion. «De vil,» skriver han til Just, «ikke miskende det fortrinligste Element i min Eksistens, Fantasien, i denne Opfattelse af Religionen.» Han betegner med andre Ord med fuld Bevidsthed Fantasien som Kilden til sin religiøse Udvikling.

Samme Aar (1798) sendte han Wilhelm Schlegel til dennes Tidsskrift *Athenäum* nogle Brudstykker med Bøn om at betegne Forfatteren som *Novalis*, «der er et gammelt Navn i min Slægt, og ikke helt upassende».

Da Tieck i Sommeren 1799 kom i Besøg til Jena, traf han for første Gang sammen med Hardenberg. Wilhelm Schlegel bragte Bekendtskabet i Stand, der snart udviklede sig til et sværmerisk Venskab. I bevæget Samtale tilbragte de den første Aften; de aabnede deres Hjerter for hinanden og drak Dus. Ved Midnatstid gik de ud i det Fri for at nyde Sommernatten. Fuldmaanen, siger Köpke, laa magisk og glansfuld over Højderne om Jena. Henad Morgen ledsagede Vennerne Novalis hjem. Tieck har i *Phantasia* sat denne Aften et Minde.

Det var Tiecks Indvirkning, der nu begynder, som foranledigede Novalis til Affattelse af dennes Hovedværk *Heinrich von Ofterdingen*. Under Arbejdet paa denne Bog gjorde Svindsot Ende paa hans unge Liv. Han døde, kun 29 Aar gammel, to Aar efter hint Møde med Tieck og Wilhelm Schlegel. Denne tidlige Død i Forening med hans store Oprindelighed og sjældne Skønhed har lagt et poetisk Skær om hans Skikkelse. Han, den nye Retnings Johannes, lignede ogsaa i sit Ydre den mest aandige blandt Apostilene. Hans Pande var næsten gennemsigtig, hans brune Øjne lyste med usædvanlig Glans. I de tre sidste Aar af hans Liv læste man i hans Ansigt, at han var mærket til en tidlig Død.

Novalis var 17 Aar gammel, da den franske Revolution brød ud. Skulde man kortelig angive denne store Bevægelses Idé, da er det den at omstyrte alt blot Overleveret og ved et Brud med al Historie grunde Mennesketilværelsen paa den rene Fornuft.